

Høringsuttalelse til NOU 2004:13 "En ny arbeids- og velferdsforvaltning"

Rådmannsutvalget vedtar slik høringsuttalelse

"Over 700 000 personer i yrkesaktiv alder er til enhver tid borte fra arbeidslivet samtidig som de mottar inntektsstøtte fra det offentlige. Dette er en uverdigg situasjon for mange av de dette gjelder samtidig som det representerer et stort produksjonstap for samfunnet. De direkte kostnadene over offentlige budsjetter er også så store at de begrenser mulighetene for utvikling av andre prioriterte oppgaver som helsetjenester, barnehagetilbud og skole.

Brukere og ansatte på grunnplanet har lenge signalisert at dagens organisering av tjenestene er lite effektiv. Aetat, trygdekontor og sosialtjeneste har en stor gruppe felles brukere som opplever å være kasterballe mellom etater som har forskjellig organisering, forskjellig regelverk og forskjellige kulturer. Det er bred enighet om at det er behov for å samordne samfunnets innsats for å bringe flere over fra en passiv tilværelse til aktivt arbeid.

Utredningens mål for en organisasjonsreform - flere i arbeid og en mer brukerrettet og effektiv velferdsforvaltning støttes derfor.

Vi er også enige i utredningens intensjon om å samle alle tjenester som er rettet mot personer som står i fare for å falle utenfor arbeidslivet i en organisasjon.

Vi er imidlertid svært kritiske til at forslaget til organisering ikke fullt ut bidrar til å virkeliggjøre denne intensjonen. Målet om en mer effektiv velferdsforvaltning, krever at sosialtjenesten blir en del av den nye enheten for arbeid og inntekt. Det er helt nødvendig for å gjøre noe med det faktum at mange mennesker faller mellom stolene til den kommunale sosialetaten og den statlige arbeidsmarkedsetaten. Hvert år er det 140 000 personer som får økonomisk sosialhjelp i Norge. Flere av de igangsatte pilotprosjektene viser at det er mye å tjene menneskelig og økonomisk på samorganisering. I organisasjon vil gjøre det enklere å få brukerne over i aktive tiltak. Brukerne vil få styrket følelsen av menneskeverd igjennom å bli ansvarliggjort for eget liv. Samfunnsøkonomisk er også gevinstpotensialet stort.

Produksjonsverdien per sysselsatt i Norge er om lag 500 000 kroner. Hvis man klarer å flytte 10 000 personer fra arbeid til inntekt og disse har halvparten så høy produktivitet som gjennomsnittet, er den samfunnsøkonomiske gevinsten 2,5 milliarder kroner.

Etter vår mening bør ikke maktkamp mellom statlige etater eller strid om oppgavefordeling mellom stat og kommuner komme i vegen for organisasjon som kan evne å ta ut de menneskelige og økonomiske gevinster som ligger i å inkludere sosialklientene i velferdsreformen.

Målet om en helhetlig enhet for arbeid og inntekt som inkluderer sosialtjenesten må være overordnet diskusjonen om enheten skal være statlig eller kommunal.

Allikevel er det etter vår mening flere argumenter som taler for en kommunal løsning.

Utredningens mål om en mer brukerrettet velferdsforvaltning krever utvikling av en ny kultur for oppgaveløsning. Tjenestene må være lokalisert nær brukerne. Den regelstyringen som til nå har preget dette området, må erstattes av en mål og resultatstyring der det gis rom for lokal frihet og kreativitet til å skreddersy tiltak. Kommunenes næringsliv, fagfolk og politikere må få et felles eierskap til arbeidet med å få alle arbeidsføre innbyggere ut i aktivt arbeid. Kommunene er de eneste samfunnsinstitusjoner som har den legitimitet som er nødvendig for å mobilisere bredt for å nå de mål som storting og regjering setter for arbeidslinja.

Den viktigste hindringen for en lokal organisasjonsløsning er kommunestrukturen.

Arbeids- og sosialdepartementet
Vedlegg
S.nr. 200400403-35

Mange kommuner er for små til å være slagkraftige enheter for arbeid og inntekt. Forutsetningen for kommunal organisering er derfor at det i en del områder pålegges å organisere dette som et interkommunalt samarbeid, hvor ansvaret plasseres i en vertskommune som betjener de andre kommunene i området igjennom en samarbeidsavtale. Tjenesten må innrettes slik at tilbudet er tilgjengelig i alle kommuner, for eksempel gjennom OSK.”